

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTO, NÉMETH ALADAR
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTIK:
BALLAI KÁROLY FŐSZERKESZTŐ, TÁBORI KORNÉL SZERKESZTŐ

SZERKESZTŐSÉG (REDAKCIÓ) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LÓNYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

Meghívó.

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK Békéltető bizottsága 1939. évi május 2-án, kedden, délután, pontosan 4 órakor az ipartestület tanácstermében (IX, Lónyay ucca 22. l. emelet) tartja

választó-ülését,

amelyre az ipartestülethez tartozó tagok összes segédeit meghívom.

Budapest, 1939 április 15.

A választó-ülés napirendje:

63 rendes és 20 pót békéltetőbizottsági segédtag megválasztása.

Bizottsági taggá csak olyan segéd választható, aki az ipartestülethez tartozó iparosnál van alkalmazásban, 24-ik életévét betöltötte és magyar állampolgár. A választás szavazólajstromokkal, titkosan történik. Szavazategyenlőség esetén sorsrúzás dönt.

Figyelmeztetés az ipartestület tagjaihoz!

Az 1932-VIII. tc. 27. §-a, valamint a kereskedelemügyi miniszter úr 1932. évi 163.400. sz. rendeletének 25. §-a alapján nyomtatékosan felkérjük mindazon ipartestületi tagokat, akik segédeket alkalmaznak, hogy a fenti meghívót az üzemiükben alkalmazott összes segédekkel közölik és a tudomásulvételül szolgáló helyeken írássák alá, ennek megtörténte után pedig a meghívót az ipartestületnek küldjék vissza.

Azt az ipartestületi tagot, aki a meghívót alkalmazottaival kellő időn belül nem közli és nem láttamoztatja, az ipartestületi szék megfelelő eljárás után 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal sújta.

Dr. KÁLLAY ALBERT sk.
iparhatósági biztos, a bb. elnöke.

A KEKES SZALLO

ÚJ SZÁRNYÁBA

K I Z A R O L A G

Epeda

RÜGÖS MATRACOK KÉSZÜLTEK

ADAM MIKSA R. T.

BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 6.

POPPER BORPINCÉSZET R. T.

BUDAPEST-KÖBÁNYA,
ELŐD UCCA 8. SZÁM
TELEFON: *148-462.

ALAPITVA: 1869. ÉVBEN.

AZ 1922. ÉVI SZŐLLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYEREMMEL KITÜNTETVE

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKAT!

SZEREZZÜNK ELŐFIZETŐKET!

A M I N A P T Á R U N K

1939 Április 18 Kedd	Délután 4 óraker az előljáróság ülése az ipar- testület tanácsstermében.	Május 3 Szerda	Este 8 óraker Jóbarátok vacsorája Gruber Emil- nél (I. Ördögrom csárda).
19 Szerda	Ven-Ko-Ká közgyűlése délután 4 óraker az ipar- testület tanácsstermében. Este 8 óraker Jóbarátok vacsorája Vajda Andor- nál (VI. Nagymező u. 41).	5 Péntek	Forgalmiadóátalány befizetésének határnapja. Este 8 óraker vendéglősök vacsorája dr. Gold- mann Oszkárnál (Park szálló, VIII. Baross tér).
21 Péntek	Este 8 óraker vendéglősök vacsorája Lukács An- tal éttermében (VIII. Rákóczi út).	10 Szerda	Este 8 óraker Jóbarátok vacsorája Schmauder Józsefnél (IX. Bokréta u. 12).
26 Szerda	Este 8 óraker vendéglősök vacsorája Pirkhoffter Györgynél (XIV. Gizella út 46).		

VENDEGLŐSÖK DÉLUTÁNI TALÁLKOZÓHELYE A SPOLARICH-KÁVÉHÁZBAN! (VIII, JÓZSEF KÖRÜT 37—39. SZ.)

Dreher Baksör

ANGOL GIN

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDEGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

Magyar Szállodás és Vendéglős

Idegenforgalmunk mai helyzete.

Írta: **Marencich Ottó.**

AZ ÁLTALÁNOS IDEGENFORGALOMNAK legfőbb követelménye a nemzetközi béke, a társadalmi rend és nyugalom. A politikai helyzet és az általános gazdasági pangás következtében idegenforgalmunk tavaly — az előző évekhez viszonyítva — lényegesen csökkent és sajnos, ez a visszaesés idén is érezhetően fokozódik. Nemcsak nálunk tapasztalható ez a jelenség, hanem egész Európában és sajnálatlalt látjuk, hogy az idegenforgalmi szervek mindenütt a várakozás álláspontjára helyezkednek.

Véleményem szerint ez a tétlenség igen helytelen — főleg propaganda szempontjából —, mert hiszen a mai rendkívüli állapot nem lehet tartós, s így nem ok arra, hogy öbölteit kezekkel várjunk, míg a helyzet kialakul.

Válságos időkben föltétlenül szükséges, hogy az idegenforgalmat irányító tényezők az adott helyzettel számolva, egymással állandó érintkezésben álljanak és esetről esetre megbeszéljék a teendőket, sőt olyan munkaprogramot is állítsanak föl, amellyel adandó alkalommal azonnal akcióba léphetnek.

Igaz, hogy mindenekelőtt politikai zavaroktól mentes békére van szükségünk és tisztában kell lennünk azzal, hogy mi a teendőnk a jelenlegi helyzetben és hogy idegenforgalmi propagandánkat mely irányban fejlesszük. Egy ilyen céltudatos program könnyen keresztülvihető; annál is inkább, mert ma már mértékadó idegenforgalmi tényezők is — belátván az együttműködés szükségét — rivalitás nélkül dolgoznak dicséretre méltó módon közös célunk érdekében.

A jelenlegi gazdasági helyzet miatt az eddiginél is nagyobb munka hárul reánk. Problémánk ma már nemcsak az idegenforgalom céltudatos fejlesztése, hanem a belföldi forgalom emelése is, amire a most hazánkhoz örvendésen visszakerült Felvidék jogos reményt nyújt. Programunkba kell venni a vidéki forgalom fejlesztését és igyekeznünk rajta, hogy vidéki városaink is — a lehetőség szerint — magukévé tegyék az idegenforgalom szempontjából megkívánt kultúrát az ország érdekében is.

Magyarország eredetiségei külföldön nagy érdeklődésre találnak. Hazánk, főleg fővárosunk az

utóbbi években szinte divatba jött, s ezt az előnyt nem szabad most elhanyagolni, hanem igyekeznünk kell további propagandával a külföldi utazóközönség érdeklődését ébrentartani. Szép fővárosunkon kívül országunk legjobb propagandáját népművészetünk, mint: a népviselet, a magyar zene, a magyar konyha és közismert vendégszeretetünk képezi, tehát ezt „leépíteni” nem szabad, hanem igenis hasznos a feikarolásuk és fejlesztésük, mert ezek révén tudunk a külföldi közönségre vonzóerőt gyakorolni.

Tekintve az idegenforgalom nagy nemzetgazdasági jelentőségét, mai helyzetünkben az eddiginél is fokozottabb mértékben kell megtennünk mindent, hogy főleg közvetlen szomszédainkkal — mint Német-, Lengyel- és Olaszországgal, valamint Jugoszláviával — szorosabb idegenforgalmi kapcsolatokat létesítsünk és ezekben az országokban céltudatos propagandát fejtssünk ki.

Ebben a törekvésünkben kormányzatunk, illetve a Magyar Nemzeti Bank nagy segítségünkre lehet és föltétlenül szükséges, hogy ezekkel az államokkal olyan megállapodás jöjjön létre, amely a szigorított valutakorlátozások ellenére lehetővé teszi számunkra a turistaforgalmat. Eppen a fennálló korlátozások miatt foglalkoznunk kell a nemzetközi szálloda-szelvény (hotel-coupon) rendszer létesítésének problémájával és ismét föl kell kérnünk a Magyar Nemzeti Bankot, hogy tegyen meg minden lehető főleg Németország-gal kapcsolatban, még áldozatok árán is.

Igen fontos még, hogy kereskedelmi kormányzatunk újabb kereskedelmi szerződések esetén a tárgyalások alkalmával ne hagyja figyelmen kívül az idegenforgalmat és erre nézve a lehető legkedvezőbb módozatokat tartassa fenn magának.

A magyar szállodásipar kötelességének tudatában természetesen élénk részt kíván venni mindezekben az akciókban; annál is inkább, mert iparunk természetszerűleg a külfölddel állandó összeköttetésben áll és a külföldi szállodákban, valamint utazási irodákban propagandanyagunk elhelyezését és kezelését központilag irányítja. Ennek a feladatunknak keresztülvételében kormányzatunk támogatását továbbra is kérjük.

Bármilyen kis ország ez a mienk, hatóságaink mégis nagyon sokat tehetnek a fennálló korlátozások lebontása terén, mert az idegenforgalom legnagyobb

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 14. SZÁM.

TELEFON: 2-696-98.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 18. SZ.

TELEFON: 1-142-62.

akadályá mindig csak a sűrű vármhatárok, a vízumkényszer, a jelenleg uralkodó valutakáosz és általában a túlzott autarkia marad. Ezek a szigorítások hiszenegy évvel a világháború után már túrhetetlenek és sok esetben megokolatlanok; annak dacára, hogy még ma is élénk gazdasági háborúra vagyunk kényserülve. Kérünk kell tehát az illető hatóságainkat, hogy ahol csak lehet, az enyhítések terén a példaadó kezdő lépéseket megtegyék.

Abban reménykedünk, hogy ezek után a nyári hónapokban ismét nagyobb idegenforgalomnak örvendhetünk, különösen ha már most kellően eljárnak. Akkor kilátásunk lehet arra is, hogy a következő téli évadban is kielégítő vendégforgalmunk lesz.

A „Promontória” közgyűlése.

A „PROMONTÓRIA” Magyar Szállodások, Vendéglósok, Korcsmárosok Borpincézése és Aruelltó Szövetkezet első évi rendes közgyűlését folyó évi március 9-én tartotta meg a szállodások és vendéglósok ipartestületének székházában, amelyen 188 darab részlegy képviselőtelében szép számmal jelentek meg a Szövetkezet tagjai.

A közgyűlést Gundel Károly szövetkezeti elnök nyitotta meg lendületes beszéddel, amelynek során felhívta a Szövetkezet és vendéglátóipar tagjait a gazdasági kérdésekben való összefogásra és kiemelte a m. kir. kormány és a Hangya Szövetkezeti Központ támogató segítségének jelentőségét, amelyért a Szövetkezet nevében hálás köszönetet is mondott. Majd a jegyzőkönyv vezetésére felkérte dr. Suták Istvánt, a Szövetkezet ügyészét, hitelesítésére pedig Andreics Károlyt és Rupp János szov. tagokat. Ezután felhívta az ügyészt, hogy olvassa fel az igazgatóság jelentését a Szövetkezet elsőévi működéséről, majd ennek megtörténte után Finck János ügy. igazgatót pedig arra kérte, hogy ismertesse az elsőévi mérleget és eredményszámát, amelyeket a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vett.

A közgyűlés a nyereség felosztása tekintetében magáévá tette az igazgatóság javaslatát, amely szerint az 1361 P 15 f mérlegszerű nyereség 25%-a a tartaléklapra fordítandó, továbbá a teljes befizetett 345 darab részlegy értéke után 2,5% osztalékot fizessen a Szövetkezet és végül, hogy a nyereségből még fennmaradó összeg az 1939. üzletévre vitessék át.

Ezutan a közgyűlés az 1939. évre a felügyelőbizottság tagjaivá megválasztotta: Andreics Károly, Bertha Gyula, Borostyánki Mátyas, Guttenberger Jenő, K. Kovács Sándor, Kóhalmi György, Lukács Antal és Rupp János szov. tagokat és miután módosította az alapszabályok 30. §-ának 10. bekezdését, Székely János szov. tag szóialt fel, köszönetét fejezván ki a Szövetkezet igazgatóságának és felügyelőbizottságának onzletlen és áldozatkész működéséért, majd egy indítványt terjesztett elő a nagyobb propaganda tárgyában, amit a közgyűlés az igazgatóság hatáskörébe utalt.

Mindezek megtörténte után az elnök Finck János ügy. igazgató és dr. Suták István ügyész érdemeinek méltatásával a közgyűlést berekesztette.

Egyébként a Szövetkezet megalapítását és az elsőévi működését tartalmazó igazgatósági jelentést

kivonatban a következőkben közöljük a vendéglátóipar tájékoztatására:

Régi vágya volt a magyar vendéglátóiparnak, hogy ezen iparostársadalom tagjait közvetlenül a termelőktől felvásárolja és jól kezelje, egyforma típusú bortafajlákat láthassa el, hogy így a termelői érdekek sérelme nélkül az egész magyarországi, de főként az erre különösen rászorult budapesti vendéglós, korcsmáros- és kávéstársadalom kielégültesse a borforgásból nagyközönség szükségleteit anyagi érdekei kölcsönös figyelemben tartása mellett.

Az 1926 évi megelőzőleg történtek irányában kísérletezések a vendéglósipar tagjai körében, azonban ezen kísérletezések sikertelének maradtak, mivel annakidején az ezen ügygyel foglalkozók nem találták meg a kellő formát, amely mellett az összes számbavehető érdekek összeegyeztethetők lettek volna.

Az 1936. év augusztus havának végével indult meg újabb a tárgyalások ezirányban a vendéglátóipar egyes tagjai részéről.

A megfelelő kezdeti tőke biztosíthatása miatt ezek a tárgyalások több mint egy éven keresztül folyólatódtak és hogy az alapítók által betettelt üzletreszek a mult kísérletezéséhez képest veszendőbe ne mehessenek, az alapítók 1937. október havában csak akkor intézkedtek a megalakítandó borszövetkezeti cégbejegyzése iránt, amikor már tisztán állott előttük annak lehetősége, hogy a kezdethez szükséges tőkét biztosan képesek lesznek előteremteni.

Igy jegeztetelt be azután törvényszékiegel a „Promontória” Magyar Szállodások, Vendéglósok, Korcsmárosok és Kávévcsok Borpincézése és Aruelltó Szövetkezet cégszöveggel 1937. október 26-án.

A cégbejegyzésig összesen 19 tag 104 darab üzletresz szel lépett be a Szövetkezet kötelekébe, akik közül azután az 1937. évi szeptember 16-án megtartott alakuló közgyűlés az első igazgatóság tagjaivá: Gundel Károly, Maioski Ferenc, Mayer Pál, Holub Reszó, Klein János, Novotny Béla, Sándor Ferenc, felsőörsi Kövessy Géza, Szentjóbly Staub Elemér szov. tagokat nevezte ki, a felügyelőbizottság tagjaivá pedig Bertha Gyula, Kóhalmi György, Lukács Antal, Sárközy Elek és Tóth János már betelepült szövetkezeti alapító tagokat választotta meg.

Ezen előzetes tények folytán most már megvoltak Szö-

**SZENT
ISTVÁN**

CSALÁDI SÖR

**1 1/2 literes
zárt palackokban**

▼

**Kőbányai
Polgári Sertözde**

gyártmánya

vetkezettünk azon szervek, amelyek megkezdhették a tárgyalásokat azokkal az intézményekkel, amelyekről remélhettük, hogy Szövetkezetünk érdekeinek előmozdítása vegett segítségünkre fognak sietni. Itt elsősorban a Hangya Szövetkezetről és az akkori kormány kormány illetékes minisztériumairól, a m. kir. Földművelésügyi és a m. kir. Pénzügyminisztériumról lehetett szó, amelyekkel lefolytatott hosszas tárgyalások után végeredményben az a megállapodás létesült, hogy a Hangya Szövetkezet rendelkezésünkre bocsátja öt évi időtartama a Budafokon, Sorház ucca 8 szám alatt levő pincéjét és irodahelyiségét évi 1 — pengős eszményi bórösszeg ellenében és rendelkezésére bocsátott Szövetkezetünknek ügyszólván hiánytalanul minden berendezési és felszerelési tárgyat olyan alacsony használati díj ellenében, amelynek fizetése mellett nem kerülhet veszélybe azon legtöbb célunk, hogy tagjaink részére olcsóan juttathassuk a legmegfeleleőbb borokat rendelkezésre.

Mivel azt láttuk, hogy elszegényedett iparosaink részlegyek lejegyzésével és különösen befizetésével képtelenek az üzlet folytatásához szükséges tőkét összehozni, ismét a Hangya Szövetkezet igazgatóságához fordultunk támogatásért, amely azután elhatározta, hogy bank útján folyósított Szövetkezetünknek az ő készletelői közössége mellett 100.000 arany-pengős kölcsönt, amely kölcsönnek fedezetét a mindenkori bór-átománynak képezi.

Meghitelezésünk megállapítása körül a Hangya Szövetkezet központ részéről köszönettel tartozunk dr. Wünschner Frigyes vezérigazgató úrnak kivül dr. Pósch Dezső h. vezérigazgató úrnak, valamint dr. Barabás Gábor, dr. Steingassner Pál igazgató, Zsigmond Ferenc cégvezető uraknak, továbbá dr. Glaz Otthár főügyész úrnak, akik ígérektek minden nehézséget elhárítani Szövetkezetünk céljainak megvalósítása elől.

Ezen 100.000 arany-pengős kölcsön folyósítása csak 1938 november havának közepén történt meg a szükségessé vált hosszas tárgyalások miatt, miérts is kell számolnunk azon tényről is, hogy Szövetkezetünk első bepecézése 1938 május havában csak úgy történhetett meg idegen tőke bevonása nélkül, hogy 1200 hl bort egyes igazgatósági tagjaink jóállása mellett tudtunk felvásárolni.

Az itt előadottakból nyilvánvaló, hogy a szüretet kellő tőke hiányában kihasználni nem tudhattuk, amely tőkehányhoz még hozzájárult azon körülmény is, hogy ügyvezető igazgatónk bentrendelték katonai szolgálata, aminek következtében megindított üzemenk vezető szakember nélkül maradt.

Mind ezek folytán a csaknem másfél éves időtartamot felölelő első évi tényleges működésünk szigorúan véve tulajdonképpen csak másfél hónapból állott és az 1938. évi november 16-ával vette kezdetét. Az üzleti év végéig, 1938 december hó 31-ig a kaptok kölcsönből több ezer hektoliter bort sikerült tárolnunk úgy, hogy pincénkben az év végével már képviselvé volt a történelmi borvidék badacsonyi, szilgleti, balatonfüredi, csopaki, felsőörsi, diósi és lesentotomaji borokkal, úgyszintén az alföldi borvidék kecskeméti, fülöpszállási, solt-szentimrei, rémi, bácsalmási, kőrösi, kőköi, pusztamérgesi és csengődi borokkal. A történelmi borvidék borait a legelőkebb termelői uradalmaktól, a gróf Esterházy és gróf Pálffy pincészetből szereztük be, míg az alföldi borok legnagyobb része kiszagdék termése. A tényleges megindulás óta forgalmunk általában emelkedik és a feléledt bizalom folytán emelkedett szövetkezeti tagjaink létszáma is úgy, hogy Szövetkezetünknek az üzletév végével 108 tagja volt.

**JÁTSSZUNK
PIATNIK-
KÁRTYÁVAL**

**GYORSJÁRATU NAP-ÉS ESŐVÉDŐ
PONYVASZERKEZETEK**

jó első megfizethető

PASCHKA ÉS TÁRSA
V. M. MARIA VALERIA - U. 10. TEL: 182-041

Szövetkezeti tagjaink az első üzleti évben, amely a tényleges működést tekintve csak egy félrevehető, mintegy 600 hl bort vásároltak meg és ezen vásárlásuk eredményezte azt, hogy az első üzleti év 1361 P 15 f nyereséggel zárulhatott.

Az itt előterjesztett kérelmünk támogatására legyen szabad felhozni azt is, hogy mi, az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjai lemondunk azon alapszabályszerű igényeinkről, hogy részünkre tiszteletdíj, illetve a felügyelőbizottság tagjait illetőleg a költségzámia terhére munkadíj állapíthatók meg a közgyűlés által.

Be kell végül jelentenünk azon körülményt is, hogy Szövetkezetünk megalakulása után tartott igazgatósági ülésükön a Szövetkezet vezetésével Finck János urat bíztuk meg ügyvezető igazgatói minőségben, az ügyézi teendők ellátásával pedig dr. Suták István ügyvéd urat bíztuk meg, mint aki a vendéglátóipar gazdasági érdekeinek előmozdítása körül már egy másik Szövetkezetünk megszervezésével is érdemkelt szerzett. Szövetkezetünk tisztikara és munkássága mindenben elegendő tett a várakozásnak, de ki kell emelnünk Finck János ügyvezető igazgatónk hozzáértését és lelkiismeretes ügybizalmát, amellyel előbbre igyekszik vinni mindannyiunk javára a Szövetkezet érdekeit.

Mind ezek bejelentése mellett kérjük a tisztelt Közgyűlést, hogy jelentésünket tudomásulvenni és részünkre a felmentvényt megadni szíveskedjék.

FELLNER BÉLA f. t. u. v.

Első belvárosi szálloda, vendéglői és
kávéházi személyzetet közvetítő iroda

BUDAPEST, IV. MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

RÁDIÓ

Villamosági cikkek szaküzlete
DR. BITZÓ ISTVÁN
IV. Petőfi tér 2. sz. Telefon: 38-50-05
RÁDIOLABORÁTORIUM

Budapest idegenforgalma.

— A főváros új jelentéséből. —

A SZÉKESFŐVÁROSI IDEGENFORGALMI HIVATAL nevében dr. Markos Béla igazgató most adta ki a jelentést Budapest tavalyi idegenforgalmáról és ennek a gazdasági eredményeiről. Lapunk már januárban megkapta és két hosszabb cikkben közölte a fontosabb 1938. évi adatokat, de még sok érdekes részletet találunk a kinyomatott teljes beszámolóban. Ha pedig összehasonlítjuk a külföldi államok azóta érkezett jelentéseivel, kétségtelennek találjuk azt, hogy az idegenforgalmi számok Közép-Európa minden országában, sőt Franciaországot kivéve, a nyugati államokban is ugyancsak estek. Nálunk „némi vigasztaló jelenség” az, hogy Csonka-Magyarországból az 1937-ben Budapestre érkezett 95.347 vendég után 1938-ban 111.427 személy érkezett föl. Az előbbi 256.652 éjszaktól tavaly 293.965 éjszakázás követte. Tehát az érkezők 16,9%, az éjszakák 14,5% emelkedést mutatnak.

A külföldről érkezők száma 182.747-ről 138.314-re esett, az éjszakák száma pedig 653.363-ról 530.565-re. Ez 24,3, illetve 18,8% esés.

Az idegenforgalmi Hivatal szerint tavaly egy-egy idegen átlag 3,30 napig időzött Budapesten. A belvárosi vendégek tartózkodási átlaga 2,64 nap volt, a külföldieké pedig 3,84 átlag. Az elszájtott területi vendégeké 3,97.

A szállodákban és penziókban megszálltak közül éjjelente nélkül elutazott 1.225, egy napig tartózkodott itt 96.161, 2 napig 54.327, 3 napig 32.968, több napig 65.061.

Hogy mennyien jöttek egyes országokból, azt mi már részletesen ismertettük. A hónapok szerint való megoszlásban nem történt lényeges változás. Főúttal is augusztusban jártak itt legtöbben (32.294) és februárban legkevésbé (14.475). Belföldiek pedig legtöbben érkeztek decemberben (12.876) és legkevésbé a torró júliusban (7.690).

Ha nemcsak egy évre megyünk vissza, hanem többre is, akkor láthatjuk, hogy 1931-től — kivált augusztusban — az idegenek száma 55.431 napról évről-évre emelkedett 124.737-re (1937) és a csökkenés 1938-ban kezdődött (101.888).

Nem szabad elfelednünk, hogy a fővárosi statisztika nem ad felvilágosítást azokról a vendégekről, akiknek szállóbeli szállására „már nem tellett” és magánlakásokban, vagy tömegszállásokon háltak meg. Ez 100.284 személy. De azokról sem számol be, akik csak egy-egy napon, megszállás nélkül, reggeltől-estig tartózkodtak Budapesten és legfőképpen vendéglőkben, korcsmákban, vagy kávéházakban költekeztek, esetleg üzletekben vásároltak. Ilyen 200.000 személy volna.

Ha mindezt és az eucharisztikus kongresszus egyenes vendégeit is (242.606) összeszámoljuk, akkor a főváros 1938. évi belföldi látogatóit kb. 654.000 személyre tehetjük.

Az idegenforgalmi Hivatal szerint végeredményben helytelen a torgalmi visszaesését elmegetni, mert ha mindent egybevetünk, akkor 1938 teljes budapesti idegenforgalma 901.819 személy 3.032.044 napon. Eszerint az érkezők száma 40%-kal, a tartóko-

dási napok száma 38%-kal emelkedett. Ami bennünket különösen érdekel, össze kell még hasonlítanunk ezzel a budapesti szállók saját kimutatásait a tényleg odaérkezett vendégekről.

A tavalyi esztendő idegenforgalmi történetét a jelentés jól összefoglalja, de mi ezt már hosszabban részleteztük. A hivatali munkásságot szintén ismertettük. Megemlíthjük még azt is, hogy a Hivatal propaganda-készlete tavaly 1.520.000 prospektusból, 300 ezer propagandabélyegből és reklámcédulából, továbbá 22.400 plakátból állott. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivataltól 40.000 prospektust, a vidéki városoktól, fűrdőktől és szállóktól pedig mindössze 7.000 darabot kapott. Különösen jól bevált a szépen illusztrált fővárosi naptár. Ebből mindig többet is szívesen fogadnának, mint amennyi készül.

Rendkívül fontos és nem eléggé figyelemreméltó adat az, hogy Budapestről és Magyarországról 850 külföldi napilapban jelent meg közlemény 518 fényképpel s ezenkívül még természetesen jócskán jelent meg olyan is, amit a Hivatal nem kapott meg.

Méltatjuk már a Hivatalnak azt a munkásságát, amely a pályaudvarokon való készenlétet, információs szolgálatot és az elszállásolásban való segítése produkálta. A bécsi iroda a viszonyok változása következtében nemcsak az ausztriai utazási irodákat, szállodákat és orvosi városbörököt látta el anyaggal, hanem Berlinbe is elküldte a maga embereit.

Ami az idegenforgalom gazdasági hasznát illeti, a Hivatal számítása kb. megfelel a zürichi ismert statisztikának. Eszerint az érkezett vendégek egyenlő arányú luxus, kétnyolcada elsőrendű, négynyolcada másodrendű és egyenlő arányú harmadrendű. A luxus-utazók napi 27 pengő, az I. rendű 18, II. rendű 11,25, a harmadrendű 7,20 napi kiadást jelent.

Az átlagos összeg, amit szállásra és ellátásra költenek, 14,40 pengő. Az utazási költség kimerítő számlítás eredményeképpen a mellékköltségekkel együtt 31,92 pengő.

A szállodákban és penziókban megszállt személyek összesen 23.746.464 pengőt, a magánlakásokban 7.380.079, a mezőgazdasági és egyéb vásári, valamint átmenő vendégek 720.000 pengőt, az eucharisztikus kongresszusiak 865.174 pengőt adtak ki, tehát valamennyi idegen által elköltött összeg 40.511.717 pengőt tenne ki.

Valóban csak azt a tanulságot lehet a jelentés adataiból is levonni, hogy a gazdasági, kulturális és politikai nézőpontból egytől-tól fontos idegenforgalmi munkát fokozott mértékben kell folytatni és nem szabad arra a meghunyászkodó elvi álláspontra helyezkedni, hogy „jöhét a háború, vagy jöhét egyéb nyugtalanság, tehát nem érdemes készülni”.

Ezt a gyatra okfejtést a józan logika nem teheti magévá és aki az idegenforgalmi jelentéseket végigtanulmányozza, ha nem is helyeslő bennük minden, kétségbe nem vonhatja magának az idegenforgalomnak ránk nézve különösen nagy jelentőségét és nem fog defetistán reményvesztő érveket gyűjtögetni.

Tábori Kornél.

VENDÉGLŐSÖK FIGYELMÉBE!

Ajánló: mindenféle ÜVEG-, PORCELLÁN- ÉS ZOMÁNCDE-
NYEKET legelőnyösebb áron: GÁCS EDENYBOLT, Állandó
edényboltcsoport, Budapest, VIII, Or uca 4. Tel.: 33-66-44

Tripoli és Líbia mint vendéglátók.

(Afrikai szállodák, vendéglők, és más nevezetességek.)

Irta: **vitéz Fejér István**, Debrecen.*

A LECSONDESEDETT TENGEREN még fülünkbe hangzott a reggeli órában a palermói hegedűs és társai édesen fűlbemészó szicíliai muzsikója. Emlékeztünk rájuk. Előző napon rozoga csónakjukon hármán: a hegedűs, a gitáros, dalos és az evezős erőltetett ütemben csónakáztak hajónk körül zenélve, énekelve, felénk esedező tekintettel. A tündökli nap, az a bizonyos utánozhatatlanul kék ég is s a kilátás a part és messze a sziget belseje felé, az összhatás felhangolt mindnyájunkat. Eszre sem vettük: énekeltek együtt szórakoztatóinkkal a szicíliai népdalokat. Hullott az ezüsthényű adomány a zenés bárkába.

A késő délelőtti órában, fátyolosan lebegő 32 fokos melegben így tunt föl a hófehérnek látszó tengerparti város. Emelkedtek és süllyedtek a látszócvék. Sok volt a meglepetés azok részéről, akik egy-két évtizeddel ezelőtt már jártak itt. Mi, többiek, szájtátva bámultunk. Ez is valami: Fata Morgana, mint a hortobágyi délibáb? Fátyolosan, lebegőn a lóvalban megjelenő falu fehér házaival. Örült mindenki, amikor vidám, kedves „steward”-unk elrikkantotta magát: „Ecco citta Tripoli!”

TRIPOLI lakóinak száma ma több, mint 110.000, amelyből több mint 35.000 született olasz. A többi berber és arab, de elég jelentős a zsidók száma is. Első kellemes meglepetésünk az volt, hogy a város európai módra rendezett uccái tiszták. El kell hinnünk informátorunknak, hogy Tripolit ma Észak-Afrika városai között, mint a legrendezettebbet emlegetik. Városrendészeti politikájuk is olyan, hogy a további észszerű fejlődést biztosítja. És be van állítva az idegenforgalom érdekeire. Például nem engednek lebontani, eltüntetni olyan építményt, amely mint régiség vagy más érdekesség számba jöhet. De nem hagyják azokat új építkezésekkel részben vagy egészen eltakarni sem.

Az olaszok 1911 októberben foglalták el a törököktől Tripoli városát. Ettől kezdve a sok küzdelem között nem nagyon gondolhattak saját lakosságuk erőteljesebb betelepítésére. Jellemző erenézve, hogy a világháború után 1919–20. években Tripolinak mind-

*) Részen az „Ente Turistico Alberghiero della Libia” kiadásában megjelent és főlajánlott adatok felhasználásával.

össze 7000 olasz lakosa lehetett. Azóta emelkedett a mai, több mint 35.000-re. Az ókori kelet és a római birodalom maradványai, az arab stílus és a modern legújabb kor alkotásainak váltakozó jelenségeiből igazán érdekes, takarós, érdeklődésre számot tartó, exotikusan szép város alakult.

ITALO BALBO marsali, a líbiai kormányzó bocsátotta rendelkezésünkre azt a több mint 100 luxusgépjárművet, amely elindult velünk Tripoli betső és külső részeinek megtekintésére.

Már indulás előtt gondterhesen állapítottuk meg: programunk olyan zsúfolt, hogy a kirándulásokat csak a kimerültség nagy fáradsággal lehet teljesíteni, Tripoli-i tartózkodásunk három napjára a következő feladat előtt állottunk: Első nap délelőtt a város megtekintése, délután kirándulás vonaton Sabratha-ba, a nyugatra kb. 80 kilométernyire fekvő ósi római város

feltárt romjaihoz. Este a kormányzó fogadóestélyre az Algero Uadán-ban kivilágos-virradatig. — Második nap: egész nap kirándulás Pullmann-autókon a Tripoli-tól keletre kb. 120 kilométernyire fekvő Homs városka melletti római város maradványaihoz, Leptis Magna feltárt ásataisaihoz. Este, vacsora után kirándulás vasúton a Tripoli és Homs közötti Tagiurá-ba, ahol a benszüllött arabok „fantasztikusan” mutatták be tudásukat, szokásaikat. — Harmadik nap: kirándulás Pullmann-autókon Tripoli-tól délre mintegy 90 kilométernyire, a benszüllöttliaka, főleg dohánytermeléssel foglalkozó városba, Garián-ba. Továbbá a szomszéd, az utóbbi években alapított, szintiszta földműves (dohánytermelő) lakosságú Tigriná-ba. Mindkét helyen a benszüllöttnek — utóbbinál a helységen kívül fekvő — „trogloidy”-os, a föld színe alatt gödrökbe vájtan épült lakóhelyek megtekintésére.

A túlszóított programból el kellene hagynunk egy-egyket-másikat. De melyiket?

AMICA RT. SZESZECET-GYÁR

CUKORNAGYKERESKEDŐ

ALAPÍTÁSI ÉV: 1922

Iroda és gyártelep: XIII, SZEGEDI ÚT 26. TEL.: 29-10-77

Elindultunk autókön a város megtekintésére. A Lungomare-n, a tenger partján végig épített, sok-sok virággal és árnyat nyújtó, erőfélben függő datolya-fürtökkel nagyon megerhelt, szép pálmáktól sűrűn szegélyezett, kitűnő aszfalt-úton. Gyönyörű kerítés paloták, bankok, egyéb középületek, szállodák, a lövészpálya stb. főtulagos megtekintése után a meszes periferián elértünk a „Villagio beduino”-ba, a beduin faluba. Ez a telep egyformán kicsi, hófehér kis légtelépítményeivel, „tukul”-jaival fogja meg figyelmünket. Sok száz rendezetten épült, teljesen azonos külsejű és fölszerelésű házacskó, akkora tornáccal, hogy egy ember megállhat benne. Egyetlen „szalónj”-ban talán 3—4 ember eltér a fekvőhelyén. Informátorunk szerint ma ez az állapot Isten áldása, tűndérekert. Az egészségügy minden eszközével fölszerelt. Kell is, mert — mint láttuk — a nagy melegben rengeteg légy lepté el. A telep néhány éve épült, azelőtt siralmas állapotban voltak a lakói és Tripoli egészségügyének állandó veszedelmét jelentették. Ma ebben az új köntösben a jótékony, szociális gondoskodás igazi vívmánya és idegenforgalmi látványosság. Van külön a „tukul”-ok építészeti stílusához alkalmazkodó kis muzulmán mecsetje, községháza és rendszete. Többi között másik szép nagy szociális intézmény az Ospedale Coloniale Vittorio Emanuele III. Bármely európai városban elhelyezhető gyarmati kórház. Persze ez is új és sok fehér pavillonjával így még többet mutat.

Ekerülünk Innen a Residenza del Governatore Generale, a kormányzó, Italo Balbo marsali lakhelyéhez. Az arab építkezés remeke ez a délszaki kertben elhelyezett egyemeletes, bolthíves tornácú palota, amelynek arab ízlés szerint előkelően gazdag berendezését egy német képepalánba láttuk.

A „galleriá”-s, tödött folyosóval ellátott Corso Vittorio Emanuele III-n, a város főuccáján láttuk a kávéházakkal, étteremmel szűfolt Galleria De Bono-t. Leghosszabb és talán legszélesebb, igen forgalmas uccája a szépen fásított Corso Sicilia, amely mellett megtalálható a Fiera Campionaria, az árumintavásár hatalmas, szép telepe, a központi pályaudvar, a Stadion. Majd a Marcus Aurelius diadalkapuja a II. századból, a sok katedrális, templom, mecset — történelmi érdekességűek is — állami, szociális, idegenforgalmi stb. intézmények palotái, haladás városi élet, az említésre méltó dohánygyár. Több szobor közül a hősi halottak síremléke, az Idroscalo, a repülő-kikötő, a fasiszta szövetség székháza színházzal és könyvtárral stb.

Kiindulási helyünkre tértünk vissza a Piazza Castellóra, amely a rajta épült ősi Castellóról nyerte elnevezését. Ez a hatalmas citadella-szerű épület tulajdonképpen egy régi római erődtőlésből, „castrum”-ból alakult. Régi uralkodóinak, az araboknak, majd a máltai lovagoknak és törököknek vára volt. Ma archeológiai múzeum a Bastione di S. Giorgio, Szent György

Szent István park 3. alatt sörözőnek igen alkalmas helyiség május 1-e kiadó

bástyájában is. Ebben az épületben van a kormányzó hivatalos helyisége.

A kényelmesebb úton, motorcsónakon jutunk vissza a hajóra. Torokhangon ismételt arab szó maradt a füülünkben: „Bágcscis, bágcscis, bágcscis...” Mint már a Tripoli-i beduin faluban, a rengeteg arab gyermek könyörög adományért. Bukarestben a „bákcis” borralal, tehát ugyanazon értelmű. Nem kétséges, ez a szó egykor mindkét helyen uralkodott törökök hagyománya.

Micsoda világhatalom merült el ebben a hagyományban!

A világháború alatt 1915-től kezdve az olaszok Libiában nem folytattak nagyobb szabású terjeszkedési politikát. Tartották 1911-ben elért partermi pozícióikat Tripoliban és környékén. 1922-ben kezdték meg komolyan Libia teljes elfoglalását. Nemzeti hőseik, ugyanazok akik Abessziniát meghódították: Emilio de Bono marsall 1929-ig, majd a nagy Pietro Badoglio marsall mint Tripoli-i és Cirenai-i kormányzó, valamint Rodolfo Graziani marsall, Cirenai-i alkormányzó vezetése alatt mások is 1931-re teljesen betejézték azt.

Tripoli és Cirenaiica 1934-ben Libia néven végleg egyesült s a főváros Tripoli lett. Ettől fogva Italo Balbo légügyi marsall minden képességével Libia fejlesztésén fáradozik. 1938 október 28. óta Libia már nem is gyarmat, hanem Itália kiegészítő része.

A Duce támogatásával véghezvittek sok feladat megvalósulása, az ősi és egyéb helybeli adottságok szűkszerűen figyelmeztettek a kínálkozó lehetőségre, az idegenforgalom bevezetésére és biztosítására. Ehhez azonban még itt is hiánytalanul szükséges volt a vendéglátóipar sürgős megszervezése és kiépítése.

Tripoli városának — néhány egyszerűbb, polgári szállón kívül — egyetlen nagyobb, elsőosztályú szállodája volt. Az előbbi évekből származó, a kormányzósági palotához hasonló „Grande Albergo”. Ez meg

Alapítva: 1836

Centenárium: 1936

KOSSUCH JÁNOS

BUDAPEST, IX, VÁMHÁZ KÖRÜT 5. SZ. TELEFON: 387 41.

Üveg-, porcellán- és tőzáló-edények, mindennemű vendéglői és szállodai edény — Dísztárgyak, üveg- és porcellánkészletek Üzleti tájak — Altkai üveggyárának budapesti fiókerakata. — Védjegye: „Magyar Kristály”

is felelt céljának. A teljes komforttal ellátott, arab stílust követő, kételemlates épület azonban 90 szobájában 120 ágygal, megfelelő számú fürdőszobával a megnyilvánult igényeket nem fődözheti. (Napi ellátásért személyenként 45—75 lírát, vagyis kb. 13—21 pengőt számlítanak.)

A fölismerés után az elhatározást tuneményes gyakorlati megvalósulás követte és már 1935-ben további két olyan szálloda várta az idegeneket, mint:

1. az „Uadán” luxus-szálloda a Lungomare-n, a tengerparti szép sétány és út legderűsebb pontján. Hatalmas épület, ahol a keleti arab és a legújabb nyugati modern építészeti stílus igen szerencsésen vegyül és érvényesül. Magasan kiemelkedő arab tornya diadalmasan uralkodik környezetén. Főemeletnyi magasságú pergolás nyitott terraszja igen szép kilátást nyújt a városra és tengerre egyformán s alatta igen ügyesen ad helyet a földszinti garázsoknak és egyéb szolgálati helyiségeknek. 50 szobája — mind fürdőszobás, telefonnal ellátott — 84 ágygal rendelkezik. Napi ellátás személyenként 60—85 líra (kb. 17—21 pengő) között. A ház magában foglalja a „Casino Municipale”-t, a városi kaszinót, ahol minden játék dívik, akár Monte-Carloban. Magába foglal továbbá egy márvánnyal gazdagon díszített, fényűzőn szép kis színházat 400—500 személyre.

2. Az „Albergo Mehari” jó polgári alapon, egyszerű turista nagyszállóda, ugyancsak a Lungomare-n, a kikötő szomszédságában. Egyemeletes művészi építmény. Lapos tetőjével bennünk azt az érzést keltette, hogy Libiának ez a legnagyobb szállóidája úgy épült, hogy szükség esetén a legrövidebb idő alatt egy vagy több emelet ráépíthető legyen.

Az olasz osztályozás 2. kategóriába sorolt 217 szobájában 230 ágy van. A szobák fűrdősták számára tágasak. Minden két szobára közös fürdőszoba esik 140 fürdőszobából. Előkelően egyszerű s modern berendezésű szobáival teljes napi ellátást nyújt személyenként 40—50 lírárt, vagyis 12.50—14 pengőért. Nevezetes még Tripoliban a 40 szobás „Tripolitana”, továbbá a „Nazionale”, az „Excelsior” és több kisebb szálloda.

Minden felsorolt szállodának van megfelelő étterme és többnek kávéháza is. De nagyszámú jó polgári és néhány eredeti vendéglőt és kávéházat láttunk a Corso Sicilián, a Galleria De Bono-n meg a Corso Vittorio Emmanuele III.-n stb. Ebéd-vagy vacsoráink: az éttermekben 10—20 líra (2.80—5.60 pengő).

Több jó kávéház között külön helyet biztosít magának a valódi arab látványosságokra berendezkedett, fölszerelésében, díszítésében a belföldi kézművesipar változatot példánvaival, mintáival büszkélkedő „Caffè Arabo di Suk el Muscir”. Eredeti arab kávéház. Arab születésű énekesnőkkel, énekesekkel, arab zenével, arab táncosnokkal.

Sok más idegenforgalmi látványossága közül érdekes még az évente ismétlődő zaharrai repülő-találkozó. A nagy autóverseny: egyik a tökéletes verseny pályán, a másik Tripoli—Benqasi között a remek műúton, a Litoranea-n, továbbá lövészény bennszülött arab versenyzőkkel is. Lőtényészési célokat elősegítő külön versenyámaival.

Az új alelnök: vitéz Miklós József.

AZ EZÉVI RENDES KOZGYÜLÉS tisztújító közgyűlés volt, amelynek során alelnökké Németh Aladár választott meg. Minthogy Németh Aladár e tisztséget magától elhárította, március 22-iki előjárásági ülés rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelynek egyetlen tárgya az alelnökválasztás volt. A rendkívüli közgyűlés március 30-án volt, amelyen vitéz Miklós József kártársunk, előjárásági tag választott meg alelnökké.

Vitéz Miklós József 1895-ben, Soltszentimrén született, vendéglősmesterséget a Pilseni Sörccsapokban, Baár Józsefnél tanulta ki. Alig néhány évi segédkezés után 1915. évben a harctérre került, ahol vitézségéért a kis ezüst, a nagy ezüst, kétszer a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagjával, háromszor bronz vitézségi érmét szerzett. Megkapta még a Károly csapatkeresztet, sebesülési érmét és több legfelsőbb elismerésben részesült 1926. évben mindezek alapján vitézzé avattott. A háború után önállósította magát, ezidőszent a Várház körüli volt Biró-étterem tulajdonosa.

Komoly, szerény magatartásával sok rokonszenvet szerzett magának; kártársainak egy részének bizalma feléje fordult s emelte az ipartestület alelnöki székébe, agilitásától pedig sokat vár.

Bizalommal üdvözljük az új alelnököt, vitéz Miklós József kártársunkat s reméljük, hogy a beléje helyezett bizalmunk maradéktalanul meg fog felelni és tevékeny munkatársra lesz a testület elnökségének.

Az iparban alkalmazott értelmiségi munkavállalók bejelentési kötelezettségéről.

AZ ÉRTELMISEGI MUNKAVÁLLALÓK bejelentési kötelezettségének megállapításában az elmúlt évben 4350. M. E. sz. alatt kiadott kormányrendelet a megérthetőség szempontjából igen sok kívánni valót támasztott és ennek következtében a bejelentést elmulasztó iparosok ellen több esetben indítottak kihágási eljárásokat. A kihágási eljárások során több munkaadót meg is büntettek azért, mert a négy vagy ennél több középiskolai végzettséggel bíró iparosgeideiket vagy tanoncikat az Értelmiségi Munkanélküliség Kormánybiztosánál nem jelentették be.

A bejelentési kötelezettség tisztázása ügyében az Ipartestületek Országos Szövetsége ifj. Tóth Pál elnök vezetésével

SÖRCSAPOK szerelvények javítások

MIKA RÉZÁRUGYÁR

BUDAPEST, VII, KAZINCZY UCCA 47. SZ. TELEFON: 14-28-27

DUBOVETZ EMIL

hűskülönlegességei

Először szállodák, vendéglőkben, intézetek, szanatóriumok és menzák szállítója.

BUDAPEST,

V., Lipót körút 17. Telefon: 1-263-08.

Vigyázzunk egészségünkre és épségünkre. Baleset ellen védekezz!

küldöttsegiileg kereste fel Kultúr István kormánybiztot, a ki a kérdés előterjesztése után kijelentette, hogy

azok a munkaadók, illetve vállalatok, ahol értelmiségi munkakörű állás nincs, nem tartoznak bejelentést tenni azokról az iparosságokról és tanoncokról sem, akik négy vagy ennél több középiskolai végzettséggel rendelkeznek.

Ez a hivatalos magyarázat igen sok iparosnál változtat az eddigi helyzeten, mert sokan mentesülnek a bejelentések és a változás-bejelentések kötelezettségétől.

Atekintetben, hogy kik tekintendők értelmiségi alkalmazottnak, a 4350/1938 M. E. sz. rendelet 10. §. 6/c. pontja tartalmaz intézkedéseket és eszerint az olyan vállalatok, ahol értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak is vannak, bejelentéseik megtételénél a négy vagy ennél magasabb középiskolai végzettséggel rendelkező alkalmazottakat a következő szempontok alapján kötelesek bejelenteni:

„A kimutatásban elkülönítve fel kell venni:

a) tekintet nélkül iskolai végzettségükre, a munka kiosztásában, irányításában, felügyeletében, ellenőrzésében és átvételében működő művezetőket;

c) a nem értelmiségi munkakörben foglalkoztatott azokat az alkalmazottakat, akik a középiskola vagy középiskola IV. osztályát elvégezték, vagy akiknek ennél magasabb iskolai végzettségük van.”

Fentiekből kitűnik tehát, hogy az olyan üzemek, ahol az előzőekben minősített értelmiségi, négy vagy ennél több középiskolai végzettségű alkalmazottak is vannak, azok a tanoncok és segédek is kötelesek kimutatni (amennyiben a tanoncnak vagy segédnek négy vagy ennél több középiskolai végzettségük van) és kötelesek az előálló változásokat a megszabott időközökben eszközölni.

Mentesség tehát csak az olyan üzemtulajdonosokra érvényes, akiknél a 10. §. 6/c. pontjában körülírt értelmiségi alkalmazottak nincsenek.

A kormánybiztos az IPOSz vezetőinek kérésére kijelentette, hogy az olyan iparosok ellen megindított eljárások során, akik az itt közölték szerint nem esnek bejelentési kötelezettség alá, büntetést nem lehet kiírni. Így az olyan iparosok, akiknek értelmiségi foglalkozású alkalmazottjuk nincsen, csak tanoncuk és segédjük és ezeket omlasztották bejelenteni, ezért nem büntethetők.

Akikkel szemben mégis, már az eddigiek során büntetést szabhat ki, kérhetik az ügy újrafelvételét.

Adatgyűjtés az iparosnyugdíj ügyében.

AZ IPAROSNYUGDÍJ kérdésével kapcsolatban lépünk április 1-én megjelent számához kérdőívet csatolunk.

Kérjük igen tisztelt tagjainkat, hogy a nagyjelentőségű mozgalmat támogassák azzal, hogy a múlt lapszámunkkal küldött kérdőívet kitöltve — amennyiben azt még nem küldték volna vissza — haladéktalanul szolgáltatassák be iparostulajtonknak.

Megnyugtatók: a tagtársainkat, hogy a kérdőív adatait bizalmasan kezeljük és azt másra nem használjuk fel.

Az elnökség.

Abrosz és vászonárú GYÁRI LERAKATA
BLAU JENŐ
BUDAPEST, GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 11. TELEFON: 180-643

Kívánatra utazómat ügy helyben, mint vidékre vételekényszer nélkül elküldöm.

A hévízi iparosgyógytelep.

AZ IPARTESTÜLETEK ORSZÁGOS KOZPONTJA hévízi iparosgyógytelepének igénybevehetőségéről és csoportbeosztásáról az alábbiakban tájékoztatjuk igen tisztelt tagjainkat:

I. csoport: május 15-től június 2-ig. Jelentkezési határidő: április 22.

II. csoport: június 5-től június 23-ig. Jelentkezési határidő: május 5.

III. csoport: június 26-tól július 14-ig. Jelentkezési határidő: május 26.

IV. csoport: július 17-től augusztus 4-ig. Jelentkezési határidő: június 17.

V. csoport: augusztus 7-től augusztus 25-ig. Jelentkezési határidő: július 7.

VI. csoport: augusztus 28-tól szeptember 15-ig. Jelentkezési határidő: július 28.

VII. csoport: szeptember 18-tól október 6-ig. Jelentkezési határidő: augusztus 18.

Az egyes turnusok mindig hétfővel nappal kezdődnek, a beutaltak helyeiket azonban a beutalás kezdő napját megelőző vasárnap délután már elfoglalhatják.

A beutalással járó költségek a következők: teljes ellátás napi 3,20 pengő (háromszori étkezés, lakás, világítás, kiszolgálás, egy kötelező orvosi vizsgálat és a be- és kijelentő lapok), Gyógydíj (kurtaksa) az elő- s utóidényben 20 fillér naponként, a főtudényben 40 fillér. Kedvezményes fűrdőjegy: I. osztályú 1 pengő, II. osztályú 75 fillér és III. osztályú 50 fillér. Hadirokkantak gyógydíj-fizetés alól mentesülnek.

A beutaltak kedvezményes jeggyel utazhatnak Hévízre. Beutalási iránti kérelmet az ipartestület elnökségével láttamoztatni kell. A beutalás fölött az ipartestületek Országos Központja dönt. A beutaltak a beutalási lap kézhezvétele után az egész ellátási költséget, 57,60 pengőt postautalványon azonnal tartoznak bekelteni az IPOK-nak.

Bővebb felvilágosítást ügy ipartestületünkben, mint az ipartestületek Országos Központjában (VII, Erzsébet körút 9—11. I. 3. sz.) lehet kérni.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI RT.

BUDAPEST

Központi telep és iroda: IX, Gönczy Pál u. 4. Tel.: 1-854-48.
Fióküzletek: IX, Központi Vásárcsarnok. Telefon: 1-853-38.
V, Gróf Tisza István u. 10. Telefon: 1-816-79.
VII, Garay téri vásárcsarnok. Telefon: 1-304-84.

Az adóközösség XI. rendes közgyűlése.

ADÓKOZOSSEGÜNK VENDEGLŐS- ÉS SZÁLLODÁS-C SOPORTJA folyó év március hó 30-án tartotta meg XI. közgyűlését, amelyen Holub Rezső elnökölt. A pénzügyigazgatóság képviselőjében dr. Farkas József titkár volt jelen. Holub Rezső elnök a közgyűlést a következő beszéddel nyitotta meg:

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Adóközösségünk tizenegyedik rendes évi közgyűlését megnyitom.

Üdvözlöm a pénzügyigazgatóság részéről megjelent Farkas József titkár urat és üdvözlöm az érdeklődő igen tisztelt tagtársainkat.

Az elmúlt esztendő forgalmához fűzött remények egyáltalán nem váltak be, aminek okait azonban nem akarom megismételni, hiszen a közelmúlt hetekben tartott ipartestületi közgyűlésen előterjesztett jelentés a legrészletesebben beszámol ezekről. Adóközösségünk végezte munkáját az eddigi módon és törekedett tagjainak egyszerű szolgáltatásra lenni, másrészt érdekeit megvédeni.

Amint a beszámolóból mindez ki is fog tűnni. Azonban folyó adóközösségi évben egy újabb közösséget alakítottunk, a vigalmiadóközösséget és mindaddig, amíg a vigalmiadóátalány véglegesen meg nem állapítatik, az ipartestület elnöksége felkérésére adóközösségünk intézi annak ügyeit. Végleges megalakulását a vigalmiadóközösségnek alakuló közgyűlésén fog megtörténni.

Örülünk annak, hogy adóközösségünk az elmúlt évben szintén úgy gazdálkodott, hogy a tartalékok teljes egészében vissza tudjuk fizetni.

Mielőtt a napirendre rátérnék, felkérem Lukács Antal és Kovácsfi Sándor kartársainkat a jegyzőkönyv hitelesítésére.

Az elnöki megnyitó után Ballai Károly titkár ismertette az elmúlt év eseményeit, majd fölolvasta a számvizsgáló bizottságok jelentéseit, amely magába foglalta az adóközösség teljes pénzforgalmának részletezését. Miután a közgyűlés a jelentést el fogadta és a fölmentvényt megadta, ismertette a folyó évi közösség megalakulásának feltételeit, amelyek alapján a közgyűlés az 1939. évi — 12. évi — adóközösséget megalakította.

Ezután az elnökválasztás tartamára dr. Farkas József vette át az elnöklést, amelynek során egyhangúan, lelkes tapsal ismét Holub Rezsőt választották meg elnöknek. Mire Holub Rezső a pénzügyigazgatósági titkár kezébe tette le fogadalmát, míg a többi választottaktól Holub Rezső vette ki a fogadalmat, hogy ki-ki a legjobb tehetségével fog az adóközösség javára működni és hogy a tisztűkből folyóan tudomásukra jutott üzleti adatokat titokban tartják.

Ezután a közgyűlést az elnök bezárta.

A megválasztott taglárásaink a következők:

Elnök: Holub Rezső.

Alenők: Dénes Márton, egyben a szállodás alcsoport elnöke.

Titkár: Ballai Károly.

a) Vendéglős-csoport:

Intézőbizottság: Babicz Gyula, Bandl József, Gundel Károly, Keszei Vince, Malosik Ferenc, Németh Aladár.

Kivetőbizottság: Andreics Károly, Gráf János, Guttenberger Antal, Köhalmi György, Lukács Antal, Major Károly, vitéz Miklós József, Somogyvári János, Schulz Ferenc, Weber József.

Felsőalmlőbizottság: elnök: a pénzügyigazgatóság kiküldötte; Belházy Ferenc, Csákovádi János, Mayer Ferenc, Szűcs József, Vajda Andor, Winkler László.

Számvizsgálóbizottság: Blaschka János, Leiméter Ferenc, Wágner Jenő.

b) Szállodás-csoport:

Intéző- és kivetőbizottság: Láng József dr., Lendvai József, Schidella János, Schiller Ferenc.

Felsőalmlőbizottság: Balog József, Bandl József, Fischer Agoston dr., Gerő Áron.

Számvizsgálóbizottság: Goldmann Oszkár dr., Prenner József, Kovácsfi Sándor.

Jó reklám ha a bor olcsó

de a forgalom
csak jó borral
biztosítható

PROMONTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÜK,
KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSK BOPIN-
CÉSZETE ÉS ARUELLÁTÓ SZÜVEKZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8.
TELEFONSZÁM: 269-992.

P I N C É S Z E T É B Ö L .

Kartársaink megfizető látogatását szögálatkészen várjuk.

A repülőbizottság december és január havi tevékenysége.

E KÉT HÓNAP ALATT kihágásért felelőseink: 11 korcsmárost, 1 hentest, 1 gyümölcsárut, 3 penzioszt, 1 elemiszerárut és 36 kifőzőt.

December és január hónapokban 106 ügyben tűztek ki tárgyalást, a tárgyalás során hozott ítéletek a következők:

5 P-re büntették:

Halbrecht Károly kifőzőt, II, Margit krt 62.

8 P-re büntették:

Kónya Istvánné kifőzőt, I, Mészáros ucca 14.

10 P-re büntették:

Ozv. Molnár Jánosné kifőzőt, IX, Mester u. 51.

Homola Mária kifőzőt, VIII, József u. 29.

Szabó Cs. János kifőzőt, VII, Hártfa u. 20.

Erdel Anna kifőzőt, VII, Dohány u. 74.

Wlax Gyula kifőzőt, VII, Damjanich u. 41.

Ozv. Kiss Rókusné kifőzőt, I, Endresz György tér 1.

Peres Józsefné kifőzőt, VIII, Bökay János u. 5.

Dorosnyák Sándorné kifőzőt, IV, Képlró u. 5.

Parcsami Istvánné kifőzőt, VI, Király u. 54.

Fodor Béliáné kifőzőt, VIII, József krt 31/a

Ozv. Pretz Péterné házikifőzőt, VIII, Gyulay Pál u. 9

Ozv. dr. Heinrich Gézéneké házikifőzőt, IV, Kecskeméti u. 5.

Breuer Mihály csemegekereskedő, VIII, Páva u. 23

Friedl Árpád és Olga kifőzőt, VII, Wesselényi u. 31.

Balla László hentest, VII, Szövetség u. 28.

Habróny Margit kifőzőt, VII, Dob u. 97.

Haás Sámuelné kifőzőt, VII, Bártfa u. 10/a

Ozv. Szabó Istvánné kifőzőt, VII, Nefelejts u. 33

Fogas József kifőzőt, II, Csónák u. 11—13.

Ozv. Zsai Mártonné kifőzőt, V, Tisza u. 10.

viléz Kolba Árpádné kifőzőt, II, Lövőház u. 6.

15 P-re büntették:

Pogány Ferencné kifőzőt, VII, Bethlen Gábor u. 8.

Török Jánosné kifőzőt, VIII, Magdolna u. 29.

Ozv. Hollás Józsefné hentest, VIII, Dankó Pista u. 40.

Kohári András hentest, VI, Dob u. 103

Salagvárdi Gábor korcsmáros, VII, Csengery u. 1.

Almayer Karola házikifőzőt, VII, Dohány u. 42.

Gessler József korcsmáros, XI, Csóka u. 3.

Benkő József korcsmáros, XI, Horthy Miklós út 144.

Bursics Antónia kifőzőt, VII, Szövetség u. 27.

16 P-re büntették:

Friedrich Ilos kifőzőt, VI, Szív u. 68.

Kaszás Albert kifőzőt, VI, Szív u. 68.

(A Brief-könyha tulajdonosa!)

Horváth Sándor kifőzőt, VI, Király u. 16. III em. 15/a

Fáber Elekné kifőzőt, VI, Aréna út 140.

Glanicz Márkusné baromfikereskedő, VI, Szondy u. 38.

20 P-re büntették:

Ozv. Latzkó Józsefné kifőzőt, IX, Ráday u. 16.

Kremsberger Ferencné kifőzőt, VII, Dob u. 73.

Varga Imréné kifőzőt, VIII, Szigetvári u. 10/a.

Vaskó Mihályné kifőzőt, VI, Jókay u. 10.

Beniczky Gyula kifőzőt, VII, Csengery u. 78.

Kreisz Mihály kifőzőt, VI, Szív u. 50.

Gerő József kifőzőt, VI, Hajós u. 14.

Ozv. Nagy Amadeusné kifőzőt, XIV, Amerikai út 92

Abraham Zsuzsanna kifőzőt, VII, Damjanich u. 51.

Bárány József korcsmáros, V, Váci út 68.

Gallé Andorné korcsmáros, VII, Rottenbiller u. 12.

25 P-re büntették:

Biró István kifőzőt, VII, Wesselényi u. 69.

Ozv. Fülel Istvánné kifőzőt, VII, Bethlen Gábor u. 4.

30 P-re büntették:

Oláh Árpádné kifőzőt, VIII, Német u. 20.

Lázár Mária korcsmáros, XI, Sztocek u. 2.

35 P-re büntették:

Veréb Lajosné kifőzőt, VII, Dob u. 49.

40 P-re büntették:

Cseh István kifőzőt, VIII, Szigetvári u. 10.

Pál-Pál Mihályné kifőzőt, VIII, Táncsics u. 7.

50 P-re büntették:

Klein Sándorné kifőzőt, VII, Dob u. 74.

Tedrák Jánosné kifőzőt, VIII, Nagyfuvaros u. 24.

60 P-re büntették:

Rab Pál kifőzőt, VII, Szövetség u. 3.

70 P-re büntették:

Nagy Józsefné korcsmáros, XI, Fehérvári út 21.

80 P-re büntették:

Kádár Miklósné kifőzőt, VI, Paulay Ede u. 52.

Vass Istvánné kifőzőt, IX, Mátyás u. 7.

Horváth Jánosné kifőzőt, VII, Bethlen Gábor u. 6.

Gutmann Illés kifőzőt, VI, Nagymező u. 64.

100 P-re büntették:

Kaduk Bortalan kifőzőt, VIII, Német u. 5.

Polgármesteri ítéletek:

Orent József korcsmáros (V, Vigszínház u. 5) 8 P-s büntetését 30 P-re emelte.

Fiesch Lászlóné kifőző (IX, Ferenc krt 24) 50 P-s büntetését helybenhagyta.

Grosz Arnold kifőző (VII, Dob u. 9) 20 P-s büntetését 40 P-ra emelte.

Bárdos József hentes (XI, Etele út 123) 5 P-s büntetését 30 P-re emelte.

Simon Antal korcsmáros (XI, Horthy Miklós út 124) 15 P-s büntetését helybenhagyta.

Princz Vilmosné kifőző (VII, Nefelejts u. 4) 20 P-s büntetését 50 P-re emelte.

Engel Dezső hentes (VIII, Práter u. 30) 25 P-s büntetését helybenhagyta.

Pál-Pál Mihályné kifőző (VIII, Táncsics u. 7) 20 P-s büntetését helybenhagyta.

Tarnai István korcsmáros (IX, Mátyás u. 8) 20 P-s büntetését helybenhagyta.

Kozma Imre kifőző (VIII, Víg u. 20) 50 P-s büntetését helybenhagyta.

Bauer Alfonzné kifőző (IX, Pipa u. 6) tíz napi elzárás büntetését 300 P pénzbüntetésre változtatta át.

Borpalota Rt.

Budapest, VI. Király ucca 26. Telefonok
114.044.118.46

**Ajánlja kiváló minőségű márkás
fajborait palackozva és hordófeleiben**

A Ven-Ko-Ká közgyűlési meghívója.

A „FŐVÁROSI VENDÉGLÓSOK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉOSOK SZIKVIZTERMELÉSI ÉS FOGYASZTÁSI SZÖVEKZETE” hatodik évi rendes közgyűlését Budapesten, 1939 április 19. napján, délután 5 órára a Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének (IX, Lónyay uccá 22.) első emeleti tanácstermébe hívja össze az

IGAZGATÓSÁG.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1938. évi mérleg- és eredményzámról. Ezen számadások megvizsgálása és a mérleg megállapítása.
2. Az 1938. évről a felügyelőbizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. Az 1938. évi nyereség felosztása felől határozathozatal.

4. Igazgatósági tagok választása.

5. A felügyelőbizottsági tagok megválasztása.

6. Az alapszabályok 23. §-ának módosítása a közgyűlés határozatképességét, az alapszabályok 30. §-a első bekezdésének kiegészítése az időközben megüresedett igazgatósági tagság betölthetőségét illetően.
7. Esetleges indítványok.

A közgyűlésen minden érdeklődő vendéglátóiparost közvetlen lát az

IGAZGATÓSÁG.

A Balatonfüredi Orvoshét előadói.

MÁJUS 15-TŐL 21-IG a balatonfüredi orvoshét előadásait — eddigi értesítésük szerint — a következők (budapesti és vidéki tudósok) fogják megtartani: Ángyán János (Pécs), Bakay Lajos, Bökay Zoltán (Debrecen), Burger Károly, Hainiss Elemér, Miskoicz Dezső (Szeged), Verebály Tibor egyetemi ny. r. tanárok, Schmid Ferenc egyet. ny. rk. tanár (Balatonfüred), Barla-Szabó József, Borsos László, Haynal Imre, Udvardy László (Debrecen) egyet. m. tanárok, Szukovithy Imre e. ü. főtanácsos, Sümegi József e. ü. tanácsos (Balatonfüred), Pérmay Gábor egyet. tanársegéd és Steiger Kazal Dezső kórházi főorvos. Orvoshallgatók jelentkezhetnek a balatonfüredi fürdőigazgatóságnál, amely a Grand Hotelban és az Erzsébet-szantatóriumban díjtalanul biztosít szállást a doktoroknak, családtagjaik pedig személyenként csupán 1.50 P-t fizetnek. Napi étkezés 6 pengő.

A Magyar Vöröskereszt Egyet bélyegkiadványa.

A KÖZELMÜLT HÓNAPOK ESEMÉNYEI közzelítható módon igazolták, hogy a nemzetnek akkor kell minden rendkívüli eseményre felkészülni, amikor ezt a békéidők nyugodt légkörére lehetővé teszi. A Magyar Vöröskereszt Egyet békében és há-

Palpuszta sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt

vendéglőkben
nélkülözhetetlen

borban egyaránt fel van készüve minden rendkívüli esetre. Az egyesületnek mindenkiről gondoskodnia kell, aki segítségért kiált.

A külföldi vöröskereszt egyesületek mintájára a Magyar Vöröskereszt Egyet önkéntes felajánlás alapján akciót kezdeményezett, hogy a magyar cögek minden 10 pengő felüli számlára vöröskereszt bélyegben 10 fillért ragasszanak.

A bélyegek felragasztása kétféle módon történhetik:

1. vagy a fél térére és annak beiegyezéseivel;
2. vagy magának a cégnek a térére.

A magyar társadalomnak tehát erkölcsi kötelessége, hogy a Magyar Vöröskereszt ezen hazafias akcióját önkéntes csatlakozással sikerhez segítsék és ezzel lehetővé tegyék azt, hogy az egyesület hivatásának minél tökéletesebben felelhesen meg.

A jólétsági bélyegeket a Magyar Vöröskereszt Egyet központi irodájától (VIII, Baross uca 15) lehet igényelni.

Arra kérjük Karitásainkat, hogy ezt a hazafias akciót magyaros szeretettel felkarolják és abban önkéntes csatlakozással részt venni sziveskedjenek.

A jugoszláv idegenforgalom fejlődése.

A JUGOSZLÁV IDEGENFORGALOM fejlődését tanúsítják a turistaforgalmi szempontból legjelentősebbnek tekintett tartomány, Szlovénia múlt évi statisztikai adatai is. 1938-ban 137,383 beltről és 60,410 külföldi, összesen tehát 197,793 turista érkezett Szlovéniába. Az eltöltött éjjeliek száma 1,067,162 volt, amiből 297,525 a külföldi vendégeké esett. 1937-hez viszonyítva a beltről érkezettek száma 2,901-gyel, vagyis 2 százalékkal, a külföldieké 4,220-szal, azaz 7 százalékkal emelkedett. A származási országok közül első helyen Németország áll; innen 31,000 vendég érkezett; utána Olaszország következik 6,033 látogatóval. Az ismertebb fürdőhelyek közül Rohitsson 8,065 vendég 120,250 éjjelt, Neuhausban 3,937 fürdőző 61,086 éjszakát töltött. Szlovénia 1938. évi idegenforgalmi bevételét szakkörökben 100 millió dinárba becsülik.

Angol szállodai kalauz 1939-re.

NEMREG MEGJELENT az 1939. évre szóló angol szállodai kalauz. Az angol szállodások és vendéglősök szövetsége (Hotels and Restaurants Association) kiadásában immár 17-ik eszrendjére megjelenő szállodai évkönyv 25,000 példányban kerül forgalomba, a szokott izléses kivételben és még gazdagabb tartalommal, mint az elmúlt évben. A városokat alfabetikus sorrendbe szedve, részletes ismertetést nyújt Anglia, Wales, Skócia és Írország szállodáiról, megjelölve az árakat, valamint a kényelmi és szórakozási berendezéseket. A dominionok és a gyarmatok szállodái üzemet külön függékét ismertet. Felsorolja a szállodai útmutató a jelentősebb utazási irodák és hajózárságok, továbbá a kereskedelmi kamarák, könyvtárak, múzeumok stb. jegyzékét is és még számos egyéb gyórköráll érték felvilágosítást tartalmaz. A gondosan összeállított kalauz minden tekintetben kifünő tájékoztatással szolgál a külföldi utazókönökségnek.

WINTER TESTVÉREK, bornyagykereskedő

Városi iroda és eladás: VII, AKÁCSFA U. 45. TEL.: 136-132.

Ajánl kiváló minőségű ura dalmi fajorokat, csemege- és ürmösborkot, minden mennyiségben a legolcsóbb napi árakon. — Tegyen piábarendelést.

LÁSZLÓ SÁNDOR

PAPLAN-, MATRAC- ÉS ÁGYNEMÜGYÁR
Budapest, VIII, Vas u. 14. — Alapítottat: 1898.

Német vendéglátóipari szaklap jubileuma.

NEMREGIBEN UNNEPELTE 50 esztendő fennállását az egyik német szaklap, a Münchenben megjelenő „Der Bayerische Gastwirt”. Az egész Németországban kedvelt folyóiratot 1889-ben alapította a két évvel előbb Nürnbergben alakult bajor vendéglátóipari szervezet. 1900-ban a müncheni bajor vendéglősszövetség tulajdonába ment át és azóta hivatalos lapja a szövetségnek. Mindenkor magasszínvonalú és az ipar érdekeiért bátran küzdő lapirásunk felszabados működése során nagy érdemeket szerzett a vendéglős- és szállodásipar megszervezése és fejlesztése körül. Népszerűségét mutatja, hogy az utóbbi években már 30.000-et is meghaladó példányszámban jelent meg. A lap a jubileum alkalmából kiállításra és tartalomra nevezte egyformán gazdag ünnepi számot adott ki, amelyben többi közt a bajor vendéglátóipar nagyarányú fejlődését is ismertet. A folyóirat ünnepléséből a bajor hivatalos világ és társadalmi éppen úgy kivette részét, mint az egész német birodalom vendéglátóipara. Udvozló leveleket és táviratokat küldött a többi közt Siebert bajor miniszterelnök, Fiehler müncheni főpolgármester, Esser államtitkár, a német idegenforgalom legfőbb irányítója, Dreessen Frigyes, a birodalmi vendéglátóipari gazdasági csoport és Gabler Frigyes, a szállodásipari szakcsoport vezetője.

Olasz-német utazási egyezmény.

A NEMET-OLASZ GAZDASÁGI EGYEZMÉNY keretében a két ország utazási formáinak továbbfejlesztése céljából külön megállapodás létesült. Az utazási egyezmény, amelyet gróf Ciano olasz külügyminiszter és Mackensen római német nagykövét írtak alá, az eddigi tapasztalatok alapján és a már bevált technikai alapelvek változatlan fenntartásával törekszik a kölcsönös idegenforgalom előmozdítására. Fizetési eszközül az utazási hitellevelek mellett utazási csekket, szállodai bönök, átórányulványok szolgálnak, egyfelől az olasz bankok és utazási intézmények, másfelől a MÉR (Mittelleuropäischer Reisebüro) kibocsátásában. A Németországba látogató olasz utas általában 3.000 líra összegű fizetési eszközt vehet igénybe; megokolt esetekben, például gyógykezelés céljára több is engedélyezhető. Az új egyezményrel még fokozottabb jelentőséghez jutnak majd a társasutazások, valamint a „Kraft durch Freude” és a „Dopolavoro” mozgalom útján szervezett tömeges csereutazások. Az új utazási egyezmény a német-olasz idegenforgalmi kapcsolatokat szilárdabb alapokra helyezi.

A svájci szállodásszövetség ülése.

A SVÁJCI SZÁLLODÁS SZÖVETSEG központi előjárósága Zürichben többnapos ülést tartott, amelyen részletesen megvitatták a vendéglátóipar legjelentősebb időszerű kérdéseit. Ismertették a téli üzem idegenforgalmi eredményeit, megállapítva, hogy a látogatottság visszaesése a kedvezőtlen időjárás és hóviszonyokon kívül főként a gazdasági és politikai viszonyok nagyfokú bizonytalanságának tulajdonítható.

Foglalkozott az ülés a szállodai alkalmazottak problémáival is, amit különösen a zürichi kiállítással kapcsolatos idegenforgalmi események fojtán a munkapiacban előálló nagyobb kereslet tett időszerűvé. Az előjáróság tovább is a szociális béke jegyében kívánja kezelni ezt a kérdést. Vátozsinó

Ujonnan renovált szálloda

Budapesten, főútvonalon **bérbeadó.**

Érdeklődők forduljanak:

Dr. Sprung János ügyvédhez,
Budapest, VII, Rottenbiller ucca 4/a.

egyébként, hogy ide nagyobb számú külföldi segéd-erő alkalmazására is sor kerül.

Az egyes üzemekben tapasztalt árambőrlásokkal ezentúl is teljes erővel vagy szembeszállni a szövetség és az e téren tegeymezeletlen tagok kizárásától sem fog visszariadni. A rendkívül mérsékeltlen megállapított minimális árak önkényes leszállítása súlyosan árt a szállóiparnak, anélkül, hogy az árambőrlő üzemnek előnyére válnék, miért is föltétlenül elkerülendő.

A külföldi kapcsolatokról továbbfejlesztését a szövetség elsőrendű kormányzati feladatnak tekinti s főként az Olasz- és Németországgal való idegenforgalom intézményes megerősítését tartja szükségesnek.

A svájci szállodás szövetség, amelyben 107.562 vendégágygyal rendelkező 1.706 vendéglő üzem tömörül, rendszeres küldött-közügyületei Zürichben fogja megartani, előrelátóhatolag június 1-én és 2-án, az országos kiállítás idején.

Az angol szállóipar helyzete.

HOGY Mennyire MEGÉRZI az angol szállóipar is a nemzetközi helyzet bizonytalanságából származó gazdasági következményeket, azt legjellemzőbben a nagy szállodai üzemek évi mérlege mutatja. Az egyik legtekintélyesebb londoni szállóvállalat, a Lankham Hotel Co. Ltd. mostanában közölteit mérlege szerint például az 1937. évi 189.122 font összegű bevétel 1938-ban 169.588 fontra csökkent. Az üzleti forgalom 10 százalékos csökkenése azonban a jövedelmezőségben sokkal jelentékenyebb: csaknem 40 százalékos visszaesést eredményezett, a vállalat tiszta nyeresége ugyanis az 1937. évi 17.044 fontról 10.354-re hanyatlott. Az igazgatóság évi jelentése megállapítja, hogy a koronázási év átlagosnál kedvezőbb eredményeinek csökkenése előrelátható volt ugyan, de a vártnál jóval nagyobb méretű visszaesés tapasztalható. Ezt pedig az általános európai feszültség idézte elő, amely 1938 szeptemberében kulinált, de sajnos, azóta is csak kevéssé enyhült.

„Idegenforgalmi gazdasági csoport” Németországban.

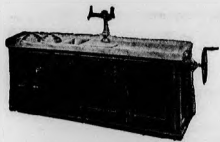
A NEMETBIRODALMI vendéglős- és szállodásipari gazdasági csoport a minap Berlinben nagyszabású gyűlést tartott, amelyen Esser államtitkár vezetése alatt a vendéglátóipar és az idegenforgalom számos irányítója résztvevett. A csoport elnöke, Dreessen Frigyes berchtesgadeni szállodás, nyaghatóság beszédében méltatta az idegenforgalmi iparágok gazdasági jelentőségét, rámutatva arra, hogy a német vendéglátóipar évi 6 milliárd márká összegű bevételei kétszeresen meghatadják az autóipar és egy milliárdral felülmúlják a vegyipar forgalmát. Ismertették Funk birodalmi gazdasági miniszter leirattát, amely szerint a szállodás- és vendéglátóipar különleges jelentőségének elismeréséül ide-

Príma hasított tölgyfából **boroshordók** minden nagyságban, **bortölcsérek** és **kanák** nagy választékban.

LAPOSA ANDRÁS kádármester
Budapest, VIII, Kálvária tér 15. Telefon: 137-457.

Steiner és Szimper
BUDAPEST, IX, ÜLLŐI ÚT 57. SZ. TELEFON: 1-306-29
SZOBAFESTŐK, MÁZOLOK, DISZ- ÉS TEMPLOMFESTŐK

Alapítva 1865. évben.
HENNEFELD R. T.

jégszekrénygyára

Budapest, VI., Ó-ucca 6. Tel.: 1-120-26
1-126-46

Szab. jégszekrények, sörkimérő készülékek, autom. elektromos hűtőszekrények és hűtőkamrák.

Címre ügyelni: csak Ó-ucca 6.

Jégműtésű és ön-működő elektromos fagyalkészítők konzervátorok és jégkészítők.

Kedvező fizetési feltételek!
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

genforgalmi gazdasági csoportot fog felállítani. Az új szervezet magába foglalja az eddigi vendéglátóipari csoportot, valamint a többi oda tartozó csoportot. Vezetője Esser államtitkár lesz, aki eddig is hozzájárult az irányította a német idegenforgalom ügyét.

Vasúti kedvezmények a belga idegenforgalom érdekében.

A BELGA IDEGENFORGALOM évek óta mutakozó hanyatlása nemcsak az érdekelte tényezőket, hanem az egész közvéleményt is megmozgatta. A vendéglátóipari szakképviselői állítai betervezett javaslatok alapján rövidesen sor fog kerülni az idegenforgalmi szervezetek hatáskörének és tevékenységének területének kiszélesítésére, valamint a külföldi propagandának fokozottabb állami támogatás útján erőteljesebbé tételére. A kormányzat támogatásának tanujele a közlekedésiügyi minisztérium nemrégiben kibocsátott rendelete is, amelyben jelentős vasúti kedvezményeket biztosít a külföldi utasoknak. A rendelet értelmében az oda- és visszautazásra szóló vasúti jegyekre általában 20 százalék kedvezményt adnak. De március 15. és szeptember 30. között mindazok a külföldi utasok, akik legalább 3 nappal töltik az országban, 35 százalékos kedvezményt nyernek a vasúti tarifa rendes áraitól.

Húsvéti lelkigyakorlat katolikus iparosok részére.

A KATOLIKUS NÉPSZÖVETSEG április 20-án, 21-én és 22-én mindennap este 8 órai kezdettel — hasonlóan mint az Eucharisztikus szent évben — a katolikus iparosok részére húsvéti lelkigyakorlatokat rendez a teológiai plébániatemplomban (Király ucca és Nagymező ucca sark).

A lelkigyakorlatok a szent beszédekkel vitéz Makrái Lajos prélat, országgyűlési képviselő, a kiváló hitzsónok tartja.

A lelkigyakorlatokat követően április 23-án, vasárnap a teológiai plébániatemplomban a lelkigyakorlat résztvevők közös szentmisét hallgatnak és szent áldószóhoz járulnak.

Felkérjük ipartestületünk katolikus tagjait, hogy a lelkigyakorlatokon minél számosabban vegyenek részt.

Idegenforgalmi visszaesések Németországban.

AZ IDEGENFORGALOMNAK általános európai válsága a nagy német birodalmat sem kíméli. A „Kraft durch Freude” és egyéb tömegmozgalmak országos átlagban kiegyenlítették ugyan a normális vendéglátásban mutatkozó csökkenést, de számos fürdőhelyen és egyes nagyobb városokban még a belső forgalom is nagy megerősödése sem volt képes ellensúlyozni a külföldről származó turistaforgalom hanyatlását. Jellemzően

mutatja ezt például a nemzetközi forgalomban mindenkori jelentős szerepű Köln 1938. évi statisztikája. A csaknem 200 szállodai és penzió-üzemmel, több mint 6.000 vendéggalgyal rendelkező városba 1938-ban 421.763 beltölési és 118.895 külföldi, összesen 540.058 idegen érkezett, 54.721-gyel, vagyis 9%-kal kevesebben, mint 1937-ben. A külföldi vendégek száma 55.772-vel, tehát 32%-kal csökkent. Az eltöltött éjjeliek száma 1937-ben 945.087, 1938-ban csak 871.204, ami 8%-os visszaesést jelent. Hasonló a helyzet egy másik rajnapartú nagyvárosban, Düsseldorfban: az érkezések száma az 1937. évi 437.490-ról 288.719-re, az eltöltött éjjeliek száma 806.464-ről 537.704-re esett vissza. Ez a 33%-os csökkenés még akkor is jelentős, ha figyelembe vesszük az 1937. évi düsseldorti kiállítás kedvező hatását az akkori idegenforgalomra.

Társasutazás Párizsba.

A MAGYAR TOURING CLUB május 11-től 19-ig társasutazást rendez Párizsba a nemzetközi Párizsi Mintavásár, valamint a Francia főváros megtekintésére. Résztvételi díj 247 pengő, melyben az utazás, ellátás és elszállásolás összes költsége belefoglaltatik. Ezenkívül a Magyar Nemzeti Bank a társasutazás minden résztvevőjének 400 frank költőpénzt engedélyez.

Jelentkezési határidő április 26.

Érdeklődőknek kérésre részletes programot küld és kézzel írt nyújt teljes tevélyegősítést iportestületünk irodája, telefon: 38-11-52.

Síremléket Téglássy Ernőnek.

NEHAI TÉGLÁSSY ERNŐ síremlékére az alábbi összegek érkeztek: Weinberger Béla, Szívós és Isai, Kátai Vilmos 10—10 pengő, Kákai éterem, Winkler Antal, Kamarán György 5—5 pengő, Kállán Sándor, Vajda Zsigmond, Ladányi János, Ferster Ernő, Szigethy Zoltánné, Kaján Ernő, Tarjár György, Kuchtics Pál, Novák Ernő, Ruff Károly 3—3 pengő, Nagy Mihály, Sáska Gyuláné, özv. Sipos Ferencné, özv. Kori Györgyné, Tompa Lukácsné, Nemes Lajos, özv. Dajka Ferencné, ifj. Kramer Artúr, Mencezler Manó, Lastyák András, Weber András, Baumgartner Mátýás, ifj. Kugler Ferenc, Somogyvári János, Deák Imre, Schmauder József, özv. Németh Györgyné 2—2 pengő, Rezdics József, Gígler István, Thalier Istvánné, Reich Dávid, Rudas István, Schuszter Ferenc, Kiss János Gyula, Ladányi Viktor 1—1 pengő.

Takács Miklós 4 pengő, Perlick Károlyné, Szokolay Jenő, Bruckbauer Mátýásné 2—2 pengő, Pék József, Lohonya Elek, Grätz Mór 1—1 pengő.

Az eddigi gyűjtés eredménye: 753.50 pengő.

Lezáratott 1939 április 10-én.

CIFKA JÓZSEF
PINCEGAZDASÁGI CIKKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, V, VILMOS CSÁSZÁR ÚT 48. SZ.
TELEFONSZÁM: 122-892.
Parafadugó — önkupak — címke.
Borszivattyúk, szűrőgépek és az összes borkezelési anyagok.

DIETZ M. bornyagykereskedő

BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS ÚT 31. Tel.: 25-98-24.

Székialapcánk: **Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. szám.**
Alapítva: 1890.

A magyar vendéglő dicsérete.

CARDYN BELGA ÍRÓT, aki magyar specialitásokat keres-géit, elvittem Gundelhez. Franciául írt aztán egy kis költeményt, igazolva, hogy a gasztronómia nemcsak Brillat-Savarin korában adott ihletet a jövedvű és szellemes poetáknak. De még arra is alkalmas, hogy a magyar nemzeti lötekvések előtt zászló-hajtásra készítse a külföldi barátokat:

A hosszú vésett ezüst tálcán
Oly kedvesen tekszik a fácán.
Fürdik félig arany leveében,
Ovái köríték díszíti szepén,
Csébit az illat, szín, zamát,
Csettintet rája szájaóat.

Hát még a fatányéros tornya,
És a remek rakott képosztal
Változtatott a világtérkép,
Csak „erdélyi” a jelző vegkép,
S egy-egy városnak más nevet
Adhatnak, de ha élvezked
Gundelnek köszját: remeke
Nem viás, hogy más lehet-e,
Mint régen, ahogy őset hozta,
Csakis KOLOZSVÁRI képosztal.

(T. K.)

Egy híres bécsi „Café-restaurant” vége.

A bécsi Prater megújulásával kapcsolatban rövidesen le-bontják az „Erstes Kaffeehaus an der Hauptallee” néven köz-ismert helyiséget. Egy darab történelmi tünik el a bécsi élet-ből. A híres kávéházat akkor alapították, amikor II. József az addig császári vadászterületként hozzáférhetetlen Pratert megnyitotta a nép előtt. A kárhelyiség közepén terjedelmes emyő által koncertezett a zenekar. Itt játszotta el 1814-ben Beethoven (Schuppanzigh és Linke közreműködésével) nagy D-dur trióját. Ez volt a mester utolsó fellépése zongoraművészként. Itt került először előadásra a Böhm-kvartett interpretálásában Beetho-ven op. 127. vonósnyegése. A süket zenitelt egy sarkban gubbasztott és feszült érdeklődéssel követte a muzsikusok moz-dulatait. A bécsi valcer megteremtője, Josef Lanner szintén az „Erstes Kaffeehaus” kertjében hangversenyezett. Lanner és Strauss zenekara egyre nagyobb tömegeket vonzottak a Prater híres kávéházába, ahol később variété, meg szenzációs mul-tványok szórakoztatták a közönséget. Itt lépett fel a világ első kopialó-művészneje is, aki 21 napos kopialással ejtette bámu-latba a jó bécsieket.

Házasság.

Jordan Dező min. tanácsos és Kollár Anna Mária leánya. Illeke és Rainer Ferenc, a szegedi kereskedelmi és iparkamara elnökének fia; Gábor folyó év április 10-én házasságot kötöttek.

KREIBICH SZÁLLODAI, ÉTTERMI ÉS KÁVÉHÁZI SZEMÉLYZET ELHELYEZO IRODA
BUDAPEST, IV, MOLNÁR U. 12. TEL: 185-466. — ALAPITVA: 1895

NAGY IGNÁC pincfelszerelési cikkek raktára
BUDAPEST, VII. HÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszitalyúk, sztrigókék palackok, szarfatyúk cikkek st. T. 1.15.15.

Halálozás.

Juránovics Gyula szegedi szálloda- és étteremtulajdonos folyó év március 31-én, életének 68. évében Szegeden elhunyt.

Id. Mayer József vendéglős folyó év április 1-én, életének 63-k évében Miskolcon elhunyt.

Akik az Otthonról megemlékeztek.

Az Otthon fenntartási alapra N. N. 10 pengőt, Bayer János vendéglős 4 pengőt, N. N. 1 pengőt küldött. Hálás köszönet érte.

Bálijegy-megváltásra beérkezett összegek:

Sipos Imre 15 pengő, Molnár Sándor 10 pengő, Papp Kál-mán, Szirbec Géza 5—5 pengő.

Összesen: 5313.50 pengő.

Lezárattott 1939 április 10-én.

Állást keresnek.

Gazdaasszonynak nagyobb üzembe teljes tudással ajánl-közlik elsősorú bizonyítványokkal rendelkező középkorú nő. Címe az ipartestületben.

Tönkrement vendéglős a szakmában bármilyen elfoglai-ságot keres. Címe az ipartestületben.

Üzleti hírek.

A Máv. igazgatósága a bányai vasúti vendéglő bérletét Csaba Ferenc kártszunkkal töltötte be, aki 15 évig volt a Keleti pályaudvar főpincére, majd legutóbb a balatonlellei Halász-csárdá bérletje. Nevezett személyben igazi szakember került ennek a vendéglőnek az élére, aki úgy az utazó közönségnek, mint a Máv. alkalmazottainak minden igényét a legjobban ki tudja elégíteni.

A csapi vasúti vendéglő bérletét Marx Viktor kártszunk nyerte el. Nevezett is több mint 15 évig szolgálta a Keleti pályaudvaron a nagyközönség érdekeit. A csapi állomás minden osztályt új, modern berendezéssel szerelte fel, s kitűnő konyhájával, kiváló borával már most is elnyerte a csapi közönség bizalmát. Új vállalkozásához sok szerencsét kívánunk.

A csapi vasúti vendéglőben az I. és II. osztályú étteremben Tomcsák Vilmos, a III. osztályú étteremben pedig Varga József töltik be a főzöfpincéri állásokat, mellettük működik még kitűnő kártszunk: Klenics Gyula.

Miskolcon a vasúti vendéglőben Kóváry Ferenc főpincér mellett, mint fizető Zombory Sándor működik.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete Szerkesztőség

Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Alkalmazottak Nyugdíjgyűjesülete

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 381-152

A Szállodai Szakosztály, telefon: 180-001

Szállodások és vendéglősök szakiskolája
Budapest, IX, Lónyay ucca 6. sz. Telefon: 187-279
Igazgatóval értekezhetni hétköznapokon d. u. 4—7-ig

Budapesti Vendéglősök Adóközössége

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 184-003
Hivatalos órák: hétköznapokon délelőtt 9—2 óráig

A lap előfizetési ára egy évre ..... 24.— pengő
Szállodásoknak, vendéglősöknek és kávésoknak .. 12.— pengő